

15. VANDKVALITETSPLAN

15.1 Målsætninger for vandkvaliteten

Amterne har udarbejdet en Vandkvalitetsplan for Mariager Fjord, hvor der er fastsat målsætninger og kvalitetskrav for fjorden. Vandkvalitetsplanen er en del af amternes Regionplaner og gælder for perioden 1998-2001. Der findes tre forskellige målsætninger for vandområder, som er vist i tabel 15.1.

Tabel 15.1
Målsætninger for vandområder.

Skærpet målsætning	Områder, som i særlig grad skal beskyttes mod kulturpåvirkninger. Det forudsættes generelt, at der ikke sker nogen påvirkning af det naturlige plante- og dyreliv.
Generel målsætning	Områder, som skal være upåvirkede eller kun svagt påvirkede af kulturbetingede faktorer.
Lempet målsætning	Områder, som tillades væsentligt påvirket af aktiviteter, som kan reguleres gennem regionplanlægningen.

For Mariager Fjord er der fastsat følgende målsætninger:

Skærpet målsætning:

Yderfjorden fra Hadsundbroen og ud til Hevring Bugt har skærpet målsætning, idet der knytter sig væsentlige beskyttelsesinteresser til denne del af fjorden. Området er således udlagt som EF-fuglebeskyttelses- og Ramsarområde og er endvidere udlagt som vildtreservat fra 1. april 1996.

Generel målsætning:

Inderfjorden fra Hadsundbroen til Hobro har generel målsætning.

Lempet målsætning:

Et område på 200 x 100 m omkring kølevandsudløbet fra Dansk Salt er udlagt med lempet målsætning. Endvidere har havnebassiner og vandområderne i umiddelbar nærhed af ydermolerne lempet målsætning. Den lempede målsætning er kun udlagt med hensyn til hav-

neaktiviteterne og betyder ikke, at der generelt kan tillades en påvirkning af miljøet i området med lempet målsætning.

15.1.1 Er målsætningerne opfyldt?

Hverken den skærpede eller den generelle målsætning er opfyldt for Mariager Fjord, idet miljøtilstanden er væsentligt påvirket af næringsstoffertilførsler. Miljøtilstanden påvirkes dels af store tilførsler af kvælstof fra dyrkede arealer og dels af tilførsler af fosfor fra punktkilder. Derudover har den generelle eutrofiering af Kattegat også betydning, idet der er et betydeligt vandskifte mellem Yderfjorden og vandmasserne i Kattegat.

15.1.2 Konkrete målsætninger

Amterne vil i løbet af de næste 4 år arbejde på, at få opstillet kvantitative mål for dyre- og plantelivets tilstand i Mariager Fjord.

I Yderfjorden vil der blive sat mål for, hvor mange procent af bunden, der skal være dækket af en tæt og sammenhængende bevoksning af blomsterplanter som ålegræs og havgræs. Det forventes ikke, at disse planter findes i de meget lavvandede dele af Yderfjorden på grund af tørlægning.

I Inderfjorden vil der blive sat et mål for den gennemsnitlige dybdegrænse for ålegræssets hovedudbredelse. For hele fjorden vil der blive opstillet mål for mængden af epifyter.

15.2 Indsats og effekt

En yderligere reduktion i fosfortilførslen forventes at medføre en lavere forekomst af planteplankton, epifyter og søsalat. Desuden forlænges perioden, hvor fosfor kan være begrænsende for algevæksten.

Der er endvidere behov for at nedbringe kvælstoftilførslen til Mariager Fjord. Amtsrådene vil kanalisere midler til ændret arealanvendelse i oplandet f.eks. til våde enge og skovrejsning. En reduktion i kvælstoftilførslerne i nærheden af de 50%, der blev forudsat i Vandmiljøplanen, kan imidlertid ikke opnås gennem regionplanen eller andre amtslige tiltag, men kræver en indsats fra statslig side, bl.a. gennem Vandmiljøplan II.

Af tabel 15.2 fremgår, hvordan fosfortilførslen til fjorden fordelte sig på de kontrollerbare kilder i 1995. Der er endvidere opgivet en ny fosforkvote som et bud på, hvordan fosfortilførslen i perioden 1998-2001 forventes at blive.

Tabel 15.2

Fosfortilførslen til Mariager Fjord i 1995 fra de kontrollerbare kilder og den forventede fosfortilførsel i perioden 1998-2001 (kvote).

Fosfor (ton P/år)	Total	
	1995	„kvote“
Renseanlæg	4,4	3,4
Regnvandsbetingede udløb	2,8	2,8
Industri	0,4	0,0
Spredt bebyggelse	2,2	2,0
Dambrug	2,2	2,0
I alt spildevand	12,0	10,2

Som nævnt er det vigtigt, at fosforudledningen til fjorden begrænses mest muligt. I perioden 1998 til 2001 stilles der vejledende krav på 0,4 mg P/l til renseanlæg større end 200 PE (Als Odde renseanlæg undtaget), Hobro renseanlæg har allerede et bindende krav på 0,4 mg P/l. Fra 2002 kan det forventes, at 0,4 mg P/l bliver bindende krav til alle anlæg større end 200 PE (Als Odde 1 mg P/l). Såfremt der er tale om „tyndt“ spildevand, kan kravet dog skærpes. Dette udledningskrav svarer til en samlet udledning fra renseanlæg på ca. 3,4 ton P pr. år.

Spildevand fra Dansk Salt A/S er i 1996 afskåret til Assens Renseanlæg i Århus Amt. Der udledes dog en mindre mængde kvælstof med processpildevandet.

Tilførslen fra spredt bebyggelse vil kunne reduceres væsentligt, hvis der i højere grad end i dag anvendes nedsivning, hvor det er muligt eller en bedre lokal rensning f.eks. små biologiske anlæg. Kommunerne i oplandet til Mariager Fjord opfordres til fortsat at arbejde for, at belastningen fra den spredte bebyggelse reduceres i den kommende planperiode. Efter 2001 vil amterne vurdere effekten af kommunernes indsats. Kvoten for den spredte bebyggelse sættes til 2 ton P/år.

Målet for fosforbelastningen fra dambrugene fastholdes på 2 tons. Lukkes et dambrug, nedskrives den samlede dambrugskvote tilsvarende, så reduktionen kommer fjorden til gode.

Sammenfatning

Amterne har udarbejdet en Vandkvalitetsplan for Mariager Fjord, hvor der er fastsat målsætninger og kvalitetskrav for fjorden. Planen gælder for perioden 1998-2001. Yderfjorden skal i særlig grad beskyttes mod forurening og forstyrrelser, da området er udlagt som vildtreservat og Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområde. Inderfjorden skal være upåvirket eller kun svagt påvirket af forurening. Omkring Dansk Salt, havne og marinaer er visse påvirkninger af miljøet tilladt.

Målsætningerne for Mariager Fjord er ikke opfyldt på grund af de meget store tilførsler af kvælstof fra dyrkede arealer og fosfor fra punktkilder. For at forbedre miljøtilstanden skal både kvælstof- og fosfortilførslerne til Mariager Fjord reduceres.

For at reducere kvælstoftilførslen vil Amtsrådene kanalisere midler til ændret arealanvendelse i oplandet f.eks. våde enge og skovrejsning. En reduktion i kvælstoftilførslerne i nærheden af de 50%, der blev forudsat i Vandmiljøplanen, kan imidlertid ikke opnås gennem regionplanen eller andre amtslige tiltag, men kræver en indsats fra statslig side, bl.a. gennem Vandmiljøplan II.

For at reducere fosfortilførslen stilles skærpede krav til renseanlæggene. Disse krav vil de næste 4 år være vejledende, hvorefter de forventes at blive bindende. Desuden skal spildevandet fra spredt bebyggelse renses bedre.